

Segona época de L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

ADOBS Y PRIMERAS MATERIAS.

Los agricultors han millorat, cada día més, desde principis d'aquet segle, los procediments del conreu del camp, mes ha quedat bastant descuydada, per molts, l'alimentació de las plantas.

Inglaterra, Bélgica, Alemania y Fransa, ja han entrat de plé en l'aplicació dels adobs químichs, artificials ó comerciales pera fomentar y fins forsar lo cultiu, y deurém nosaltres fer lo mateix deixant antigas prácticas, si no volém véure'ns acorralats per competencias extranjeras.

Fins fa pochs anys, era 'l fems l'únich adob que s'empleaba, avuy encara es aqueix l'adob per excel·lencia, mes com aquet escasseja y ja no basta á satisfacer las necessitats de la agricultura moderna, es precis recorre al guano y als adobs artificials.

Encara que poch á poch van obrintse pas los adobs comercials, no ho fan ab la progressió creixent que ho exigeixen las necessitats del cultiu y aixó que aquí á Catalunya ja contém ab guanos artificials que be poden competir ab los de procedencia extranjera.

En aquestos últims anys, alguns pagesos havent sigut enganyats alguna vegada per casas poch escrupulosas (fabricants ó traficants) han cregut ventatjós prepararse los adobs químichs ó artificials procurantse las primeras materias, creyentse aixís lliures dels guanos adulterats.

Respecte aquet punt, debém observar en primer lloch que 'l

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a

Guanos y adobs, sulfres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.
Isidro Almirall.
Joseph Taló y C.^a

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.
Joseph Vives.
Gaspar Modolell.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de llinosa.
Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a
Apicultura movilista ó moderna.
Protector de suro para empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Mástic vegetal inalterable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Reglas prácticas para obtener bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químich.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químich.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químich.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI:

Adobs y primeras materias, per T. — Barreja de vins. — La moda vitícola, per Pau Estruch. — Condiciones que deu reunir l'aygua pera regar, per G. J. de Guillen Garcia. — La reconstitució de vinyas á Catalunya, per F. Casellas. — VARIETATS. — Lo vi det Bruch, per Emili Pascual Amigó. — NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS. — Diputació Provincial de Zamora. — Figueras. — Montblanch. — Sant Sadurni de Noya. — Fira de Camprodon. — Mercat de Sant Celoni. — Ceps americans. — Calendari del Pagés. — Agricultura y zootechnia. — La casa Alesan. — Adobs minerals. — Curació sense medicina.

EN LA CASA TOBELLA

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taronjers empeltats sobre peu agre, pomeras, pereras, presseguers, plátanos y polls pera passeig á preus módichs.

Sarments y arrelats de las millors classes de ceps americans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Primpeca, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

fabricant ó traficant que sab adulterar los guanos, es de presumir que no será llech en falsificar las materias primeras; en segon lloch deu tenirse present que l' adob ha de ser sempre homogéneo (com succeheix, posant també per cas, ab la barreja del aygua ab lo petroli pera ruixar los taronjers) y ben pulverisat, puig quand las sals que l' integran no están ben barrejadas, hi ha desequilibri en la massa y aquells ingredients actuan sobre la planta perturbant la vegetació y aixís s' expliquen aqueixos brins llarchs y prims y aqueixas espigas mitx buydas que sovint veyém en los camps de blat; aixó es sens dubte degut á la mala confecció del adob, á lo mal barrejadas que están las materias primeras; y finalment en tercer lloch que per més que sembla senzilla la fabricació dels guanos, son indispensables molas de molí, corrons y altrás poderosas máquinas de pulverisació, aparatos barrejadors, garbelladors continuos, cambras de reacció convenientment preparadas, secadors, etc, y es per aixó que creyém que si no impossible es molt difícil que la tal fabricació pugan ferla los mateixos agricultors. Aconsellém donchs als pagesos que obten per los adobs elaborats, dirigintse á casas formals y de moralitat reconeguda, no á passa-volants, sino á casas que tingan empenyo en conservar la parroquia y que tingan present que d' adobs se 'n poden fer de tot preu y que las adulteracions á cada pas se topan.

Alerta, donchs, ab los molts especuladors que avuy s' hi posan y demá se 'n deixan, després d' haber fet més ó menos son negoci y haber enganyat als pagesos ab sos pomposos anuncis y la bona qualitat dels adobs en un principi, per' agafar als incautos d' última hora. — T.

5 Octubre 1897.

BARREJA DE VINS.

Podém conseguir ab aquesta operació corretgir los defectes d' algun vi, unificar el tipo donat al consúm, tenir una venda més remunerada que venuts separatament, y en alguns casos obtenir un tipo de qualitat superior á cada un dels vins considerats separatament.

Sabém que las condiciones de clima, terreno, etc., influheix

AMADEO CROS.

Primpeca, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. — Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat calcs d' os. — Fosfat calcs mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat calcs. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

GARROFERS ADMETLERS Y OLIVERAS
de tolas mídas, classes y preus.
Dirigitse á GASPAR MODOLELL, propietari.
S. JUST D'ESTERN. (Prop.^a de Barcelona.)

en la qualitat dels vins y que 'l sagell especial que donan al vi aquet conjunt de factors se 'l expressa ab la frase *tipo de vi*, verbigracia Alella, Priorat, etc. Entendré, per lo tant, per tipo de vi al que en una regió determinada presenta cadany independent del de la cullita, certs caràcters de fragancia, alcohol y color.

Després de lo dit, poch nos costará demostrar l' erro en que están los que pretenen la unificació del tipo de vi, donchs reduhir los vins á un tipo únich equivaldria á borrar las influencias del mitx (absurdo evident) y debém entendre que un vi, d' Alella ó Priorat, per exemple, tindrà sempre son caràcter independent y propi, fora del que li dongui la bona ó mala anyada á que correspongui y la criansa y elaboració.

El mercat demana sols semblansa dins del modo peculiar de ser del vi tipo d' una comarca, y á obtenir aquesta semblansa deuen tendir los esforços del bodeguer intel·ligent, fent barrejades adequades.

Presa una regió vinícola en sa totalitat, se notan diferencias entre sos vins, degudas á la naturalesa del terreno, exposició y situació del vinyat, classe de ceps, estat de maduració del fruyt al recolectarlo, marxa seguida en la elaboració, etc. Donchs bé, á compensar tals diferencias que no afectan á lo essencial de lo que enteném per tipo de vi y que sols estableixen petita variació entre uns y altres vins dintre 'l tipo de la regió, obeheix la útil práctica de las barrejas en que tan intel·ligents son los culliters de Jerez y de la Rioja.

Quín es l' objecte y fi de tan útil práctica, ho acabém de dir al definir lo que s' enten per barreja de vins.

Ab ella se compensan los defectes que presentan, contribuint per tan económic medi al seu sosteniment, y en alguns casos s' opera ab l' objecte d' obtenir en el produhit major finura y rancior. En totas ocasions el resultat d' una barreja intel·ligent dona més valor á la mercaderia satisfent una demanda del mercat.

Fetas las consideracions que precedeixen, entrém ara al estudi de las reglas que debém seguir pera efectuar ab acert las barrejas de vins.

Aquestos folletos, publicats pe'l PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparteix *gratis* la Delegació Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, solsament fent la demanda dels mateixos al Delegat.

EL PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vend ni disposa de nitrat, y sos desijos son no intervindre en operacions mercantils. Però, está á disposició dels interessats pera suministrarlos quantos datos desijin sobre preus, fletes, expendedors y demás antecedents necessaris pera 'l comerç del nitrat de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. DELEGACIÓ HISPANO-PORTUGUESA.

¿Quína quantitat de nitrat de sosa (salitre de Xile) necessitan los diferents cultius y en quína época del any convé aplicar aquest adob? La importancia del nitrat de sosa en la horticultura y jardineria. Per lo Dr. D. Maximilià Weitz, secretari de la Delegació *Der Vereinigten Salpeter-Produzenten*.

Lo nitrat de sosa en agricultura. — Son empleo en lo cultiu del cep. Per lo Dr. D. L. Grandeau, director de la Estació Agronómica del Est, Fransa.

«L' empleo del nitrat de sosa en los diferents cultius» acompanyat d' una ressenya sobre «la nutrició de la planta segons los moderns coneixements.» Conferencia donada per l' enginyer D. Mariano Capdevila y Pujol, delegat á Espanya y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGAT EN ESPANYA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.
Clarís, 96, Barcelona.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martial Ombrás

Avinguda Ferrocarril
FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d'estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.*; *Berlandieri* é híbrid *Millardet*; podent esculliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A peticio dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «*Noções prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.*

Aving.^a ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS

PER
G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpesa, 12, entressol.
BARCELONA.

Al barrejar los vins sols tractém de compensar los defectes que ofereixen, però aquesta compensació pot tenir diferents miras; unas vegades se busca 'l fi de donar á un vi una qualitat de que careix, que la tenim ab excés en un altre ab el qual se barreja, y altrás vegadas desitjém, al contrari, eliminar una cosa que dona mal carácter al vi, barreiant aquet ab altre, en el que hi han elements capassos d' obrar sobre 'l que 's tracta d' eliminar per precipitació.

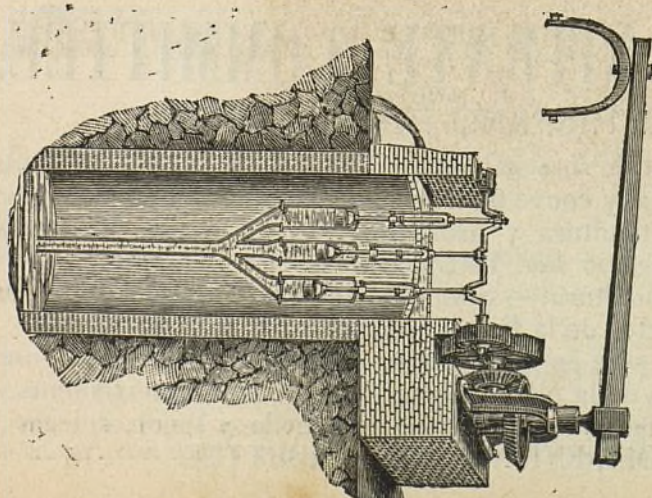
A la primera barreja podria nomenársela compensadora, y á la segona eliminadora.

Pera efectuar aquestas barrejas, que no sempre están exemptas de perill, poden seguirse dos camins: ó judicar de la comparació dels vins per el tast, ó recorre al análisis químic. El primer lo creyém insuficient quand se tracta de barrejar vins que poden contenir elements que reaccionant entre sí, donguin un mal carácter á la barreja, donchs no olvidém la sabia observació del malaguanyat enólech italiá O. Ottavi. El tast, segons dit senyor, nos dona un concepte de vi més sintétich ó de conjunt que analítich ó de detall, mentres que en la barreja nos interessa coneixer la composició dels vins barrejats, pera judicar avans del resultat que pot esperarse al barrejarlos.

Es natural que aquesta observació careixerá d' importancia quand se tracti de barrejar vins d' un mateix celler ab l' objecte d' unificarlos, per las diferencias que poden oferir, degudas, principalment, al moment de treure'ls, envás en que estigué, local, etc., ó de composició molt coneguda.

No pot assegurar-se encertada la barreja d' un vi débil y de poca capa, ab un vi fort y de capa, per lo mer fet de que sembla se compensan, donchs hi pot haberhi diferencias de composició de tal entitat, que 'ns donguin un mal resultat per la reacció d' unas substancias ab altrás.

En tota barreja ha de tenir-se molt en compte la riquesa tanífera y albuminoidea dels vins que van á barrejar-se, donchs ja coneixém la acció mútua que exerceixen aquestas substancias entre sí. Barreiant un vi rich en substancia nitrogenada ab altre rich en tanino, el resultat será fácil de preveure; el tanino se pendrá y precipitará la albumina, y la barreja, al cap d' un

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesia*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fonderia de 4 metros á 30, treuen de 500 á 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

temps major ó menor, segons l' estat dels vins, assolará l' excés d' albumina coagulada per el tanino y se presentarà clara y millorada.

Per punt general, los vins del Nort pobres en alcohol y capa, son richs en albumina, y al revés, los alcohólichs y richs en capas del Mitxdia, ho son també en tanino.

De la barreja de tals vins podria esperar-se un bon resultat.

Barrejat un vi vell, pobre en tanino, ab un vi novell en el que hi abundés la substancia nitrogenada y 'l sucre, el resultat deuria ser funest, donchs el sucre, ab el ferment podria determinar un moviment en la barreja per falta de tanino que eliminés la albumina.

Aquestos senzills exemples nos proban sens entrar en altres més complexos que presenta Mr. Maumené en sa excel·lent obra, que si bé pot haberhi exageració en el proverbi francés «vi barrejat, mala conservació», té un cert ayre de veritat.

Pera judicar prácticament del resultat d' una barreja, el professor Pollaci proposa obrar primerament en petites proporcions y en dosis diverses, pera lo qual se serveix d' una campana graduada, en la que mideix los vins que se van á barrejar. Una vegada feta la barreja y remenada convenientment, se deixa reposar y transcorreguts dotze ó quinze días, judica del resultat per el tast de las barrejas fetas.

Enteném s' obtenen resultats més certs operant aquestas barrejas preventivas com aconsellan el Dr. F. Cazalis y 'l professor O. Ottavi, en quantitats de 25 á 36 hectólitres, donchs la fermentació y maridatge de la barreja son més perfectes.

Resumint lo fins aquí dit, podém donar las següents reglas pera efectuar las barrejas:

- 1.ª Jamay se barrejará vi dolent, ó ab marcats defectes, ab vi sá.
- 2.ª La millor época pera operar la barreja es la de treure'l, ó la del primer traspals.
- 3.ª No se barrejará vi novell ab vi vell, sino vins d' igual edat (excepció de las famosas soleras de Jerez y altrás.)
- 4.ª No deurán barrejar-se vins de diversa naturalesa, sino per lo contrari los que ofereixin analogías.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquet tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS AMERICANOS.

Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS. — Barcelona.
S' enviará 'l catálech á qui 'l demani.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,
de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agrícolas premiadas en varias exposicions.

Pera efectuar las barrejas s' utilisan las eynas conegudas ab el nom d' igualadors, ó bé se fan en una tina ó cup ahont se bat el vi, y després d' unificat se passa á altres atuells.

Los igualadors constan de receptacle obert ó tancat, al que poden ajustarshi diferents mánegas, las quals s' enxufan per l' altre extrem á las claus de las eynas qual contingut se va á barrejar. Com las claus donarán més ó menos vi segons se obrin, indicant per sí mateixas lo que donan per sa especial disposició, podrém graduar la proporció en que convé arribin los vins al igualador, del qual surten ja barrejats al atuell receptor per altra mánega que s' ajusta al eyna.

La moda vitícola.

Lo *Rupestis Lot* s' ha fet tan de moda, que en los punts que comensan la replantació de sas vinyas destrossadas per la *filoxera*, no creuhen ab altre porta-empelt que 'l *Lot*, fentne d' aquest cep americá lo porta-empelt comú per totas las terras.

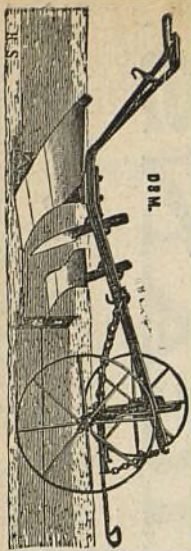
¿No podría ser que en alguns termes ahont no 's plantin més que *Lot*, quedessin al hora menos pensada sense ceps ó ab escassíssima producció y per tant sumits á la major miseria?

Lo *Rupestis Lot* es sens dubte una de las varietats de *Rupestis* de major desentrotllo y tal volta siga la més adaptable á molts terrenos, però hem de convenir que hi ha tantas menas de terra, com menas de ceps americans y també en que cada cep americá á la terra que li es propia, vegeta millor y dona més fruyt que posantlo en altrás terras que no son per ell.

Citarém alguns exemples.

A Castellbisbal, que crech es lo terme de la Provincia que té major número de ceps americans plantats y empeltats y casi tot son *Riparias*, no creuhen ab cap més porta-empelt, salvo en aquellás costas y terrenos calisos ahont aquestas no hi proban y renegan d' haber seguit la moda dos ó tres anys enrera plantant *Rupestis*: donchs á Castellbisbal, que en sa majoria son terrenos per *Riparia*, son los amos del vi, y están convensuts que ab altrás menas de porta-empelts, ab los mateixos gastos farían molta menos quantitat de vi.

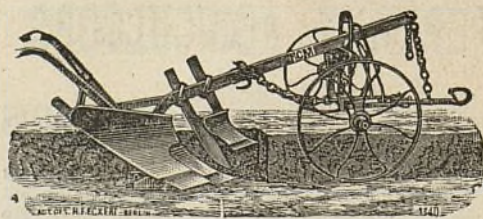
Á Gelida, que si no es dels terrenos més avansats, tampoch

Instrumentos aratoris de totas clases y sistemas.

Bombas pera trategar vins, pera regar, per agotaments é incendis.—Prempsas y Filtres pera vins.—Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc.—Batadoras, Segadoras y Rasclets.—Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala.—Básculas y mánegas de totas classes.—Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

GRAN DEPÓSIT

DE

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE

Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTAS CLASSES Y SISTEMAS.

Si s' envían 1 pesseta y 50 céntims en sellos de correu, se remet 'l Catálech general il·lustrat de 1897, que consta de 200 páginas y prop de 1.000 grabats.

Ayuntamiento de Madrid

GRAN DEPÓSIT

DE

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE ALBERT AHLES

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

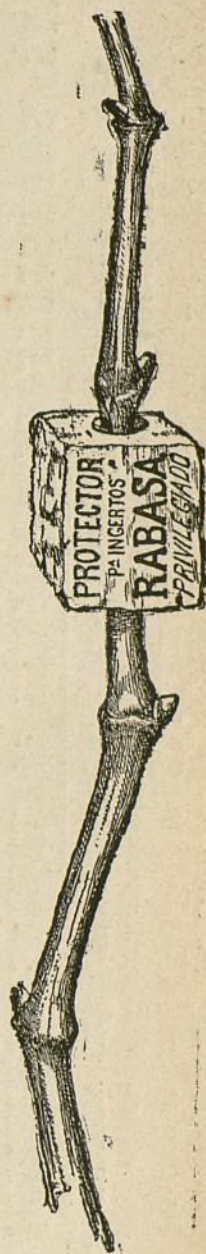
es dels més atrassats en la replantació, las *Riparias* en general no hi proban, en cambi, en alguns punts, los *Rupestris* donan tanta producció com las *Riparias* á Castellbisbal, distingintse lo fulla metàlica (Guiró) que es lo que dona més producció, especialment en terrenos vermellorsos y pedruscallosos denominats «cervell de gat» y «terra teulá aspre»: no obstant, á Gelida mateix, la experiencia demostra que s' ha fet massa ús dels *Rupestris* y poch de las *Riparias*, puig son molts los pagesos que al principi s' escaygueren á plantar algunas *Riparias* y seguint la moda acabaren de plantar ab *Rupestris* y ara en sent á la cullita, diuen: ¡ho haguessim plantat tot ab *Riparias* que prou nos en lluhiria més la pell!....

En alguns punts dels termes de Sant Esteve Sasroveras y de Sant Llorens d' Hortons, están tan satisfets del *Rupestris* (Guiró), que en tractant de sa producció, lo denominan *semi-riparia*: es lo seu porta-empelt predilecte.

Á Sant Sadurní de Noya, diuen pestes del (Guiró) y casi lo posan al rengle dels inútils y total perque no endevinaren las empeltadas y en alguns punts en primavera s' assecaren alguns brots dels empelts; aquest fenomen ja l' hem vist ab altres porta-empelts y fins avuy no saben á qué atribuhirho. Una de las millors empeltadas que podem nomenar, fou sobre *Rupestris* Guiró en la propietat que posseheix en lo terme de Canyelles, D. Anton Rosell, del comers, fill de Sant Sadurní y resident á Vilanova y Geltrú. Lo número de presas y bonas soldaduras, passá del 97 per 100 y si mal no recordo fou empeltada á 19 de Mars del 93, y tant á la esgarrapada, que un empeltador en una tarde feu passat de quatre cents empelts á tascó, s' entén, fer los aixarts y colocarlos habenthi com s' acostuma un lligador y un colgador: en general, á Sant Sadurní están molt satisfets del *Aramon* X *Rupestris Ganzin*, també n' están contents los viticultors dels pobles descrits y altres; son bon concepte es molt general.

Resumint, entenich que deu donarse á la *Riparia* més preferencia de la que se li dona y no deuen desestimarse lo Guiró y altres formas de *Rupestris* ni deu adoptarse com á únich porta-empelt y per totas las terras lo *Rupestris* Lot com es la

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPS

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que s' puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro s' poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema s' suprimeixen las lligadas ab rafiá y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, l' mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó l' cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centímetros en direcció del eix; se posa l' **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milímetros del nivell del porta-empelts, calsanlo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

Ayuntamiento de Madrid

PROTECTOR DE SURO PERA EMPELTAR las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIO.

El mellor sistema,
més eficaç
y económic.

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

corrent d' avuy; bo es plantar molt d' aquell porta-empelt que inspiri més confiança, però encara que siga com á mer ensaig, introduhir diferentes menas en casi todas las vinyas porque encara que ab ensaig se perdía una insignificant part de cullita, ab sa propia experiencia després d' alguns anys, replantarán y referán las baixas ab menas adecuadas á sas terras, y á més de cobrar ab escreix la merma que de moment haurán suferit, es lo medi d' arribar més depressa á saber á cada terme y en cada terra lo cep que hi anirà millor y quina mena d' empelt donará més fruyt; que es la resolució del problema vitícola més difícil de resoldre; que á tots interessa y entre tots deu ferse: no bastan camps d' experiments aislats, es precis en poch ó en molt plantar menas de las més recomanables en la major part de vinyas que 's reconstitueixin. Los pagesos que en son principi ho feren, ne tocan resultats, donchs, en la propietat de «Miralles», terme de Castellví de Rosanes, s' hi plantá *Rupestris Port de Taylor*, *fusta roja* y *Lot*, y en terreno vermellós prim, los empelts de xarel·lo sobre *Rupestris Port de Taylor* als dos ó tres anys d' empelt han mort tots, los empelts sobre *Lot* son bastant medrats però donan poca producció, los *fusta roja* son millors y fructifiquen més y tot ab tot sembla no endevinar lo porta-empelt adequat á la terra: á la vinya del costat, terreno més d' aluvió, lo *Lot* hi va millor y á més distancias terreno més inferior «cervell de gat», lo que hi medra millor y los empelts donan més fruyt, es lo *Port de Taylor*. Tenim donchs que mentres uns renegan y diuen pestes d' uns porta-empelts, altres los veneran y reproduheixen y convé estudiar y no creure's que ab un sol porta-empelt n' hi haurá prou pera refer toutes las terras. Los productors que fructifiquen més sobre diferents porta-empelts y en distintas comarcas, son: Macabeo, Multonach, Planta d' Ambeca y Trobat; com á blanchs y com á negres, Sumoll, Aramon, Mandó y Traveró.

No li dich res, amich Tobella, del empelt á ullet, porque no sé quin dels concurrents al Concurs de Sant Sadurní fou lo que 'l practicaba y no recordantme bé de tots sos detalls, no 'n parlo per no incorre en inexactituts y donar lloch á polémicas indegudament; procuraré enterarme'n y si convé ne parlarém.

Gelida 6 Octubre 1897.

PAU ESTRUCH.

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres aplicable en los meses de Noviembre, Deseembre, Janer y Febrer.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotll de la planta, portan la producció á son *máxim* de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN,
Freixuras, 23, Barcelona.

CONDICIONS QUE DEU REUNIR L' AYGUA PERA REGAR. ⁽¹⁾

II.

¿QUÍNAS SON AQUESTAS?

Las ayguas potables, ó sían las bonas pera beure, son excelentes pera la vegetació, y per aixó, l' aygua de riu y de font convé pera las regós. Pero encara aquestas exigeixen una condició, y es, que no sigan excessivament fredas; defecte que quand es pera petites regós, se corregeix assoleyantlas en depósitos que las recullin.

En general, las ayguas son tan millors quant més han estat subjectas durant son trajecte, á la influencia del ayre, y per lo tant se han ayrejat be; també cuants més terrenos fértils han recorregut, disolvent ó arrastrant en suspensió gran quantitat de cossos fertilisants. Lo llot que devegadas deposita es tan rich ó més com lo fems de cuadra.

Diu M. de Caumont, que las ayguas produheixen tant més efecte quant més diferent es la composició mineralógica y química que hi ha entre los terrenos que 's rega y los terrenos que proporciona l' aygua.

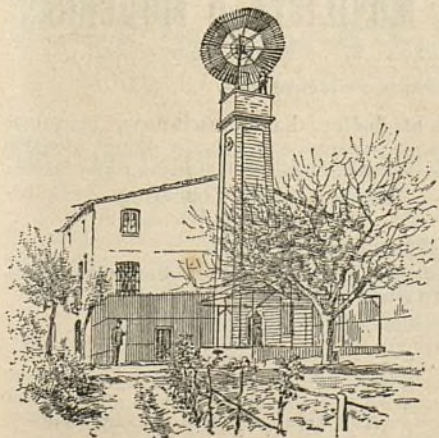
Las ayguas que tenen en disolució cossos perjudicials á la vegetació ó en excessiva quantitat com son: las ayguas ferruginosas, las ayguas pantanosas turbosas y las que corren per los boscos que tenen gran quantitat de *mantillo ácit*, las molt saladas y las que contenen molt carbonat de cals, ó carbonat de magnesia ó sulfat de cals, no serveixen. Son també perjudicials las termals, á no ser que se las deixi refredar en depósitos ó pantános.

Las ayguas molt carregadas de carbonat de cals, diu un autor, «incrustan las parets dels vasos de las arrels, obstruhint los poros d' aquéstras y fan cada vegada més difícil y hasta impideixen per complert la absorció y circulació.» Las ayguas que han atravesat boscos ó turberas secas en *mantillo ácit*, son perjudicials per la quantitat d' ácit tánich que contenen.

(1) Vegis el número anterior.

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administración de L' ART DEL PAGÉS, Prímpeesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fàbricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de màquines per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

TURTOS
DE

COCO Y LLINOSA

en cocas y en farina

PER ALIMENT

DEL BESTIAR

y tot lo que tinga relació ab la

AGRICULTURA

Dirigirse al

CONSULTORI-MOSTRARI
AGRICOLA

Prímpeesa, 12, entressol,
BARCELONA.

Hi ha ayguas carregadas de principis minerals que en uns terrenos serán útils, mentres que en altres serán perjudicials per contenir lo terreno en excés un dels cossos que conté l' aygua. Per exemple: en un terreno que li falta sulfat de cals, y se vol dedicar á prats, un aygua que continga sulfat de cals en quantitat notable podrà convenirli, mentres que en un terreno que tinga lo sulfat de cals en excés, aquesta aygua li será perjudicial. Un aygua molt argilosa no será may convenient pera terrenos molt argilosos, y en cambi serán excel·lents pera terrenos molt arenosos. Las ayguas carregadas de nitro que alimentan el pantàno d' Elche, no serveixen pera alguns cultius, pero en cambi serveixen pera lo rego del magraner, garrofer y oliver.

Hi ha algunas ayguas que poden corregir-se quand se gastan en petites quantitats. Las ácidas se arreglan per medi de la cals, de las cendras ó dels fems comuns. Las que tenen molt sulfat de cals se milloran ab lo repós. Las salinas, barrejadas ab aygua potable son menos malas. Las ferruginosas s' emplean en Lombardia pera 'l rego en los terrenos calisos.

De lo dit se dedueix que sempre que se 'ns ofereixi pera regar, ó podém escullir dos ayguas de distinta procedencia, convindrà coneixer la composició química d' abduas ayguas y de la terra que debém regar, encara que sols siga aproximada.

G. J. DE GUILLEN GARCÍA.

LA RECONSTITUCIÓ DE VINYAS Á CATALUNYA.

Ab verdadera fé y deliri se fa en algunas comarcas catalanas la reconstitució de la vinya americana: falta solsament que tinguin preu remunerador alguns anys los vins, pera estimular á ella als incréduls per falta de medis, pera sufragar los extraordinaris gastos que exigeix. Pera ferse ab millors resultats convindria que 'ls viticultors, avans d' emprendre las plantacions en sério, coneguessen bé la classe de cep americá que 'ls convé posar en sos terrenos y no fiessen un assumpto de tan vital interès per ells á un qualsevol *corredor* ó *representant* que no té res de viticultor ni altrás experiencias que sas bonas intencions

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA
de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despí.
Gran col·lecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns homin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, aprop del baixador de Sant Joan Despí, sobre la via férrea de Tarragona y tocant á la carretera de Sant Boy del Llobregat.
Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.
Sant Joan Despí.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despí.

✠ Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.

Sant Joan Despí.
Barcelona (Espanya).

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionales y extranjerias.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirit novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buchs, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduït al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibreries d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

al negoci. Una curta excursió á la provincia de Tarragona m' ha alarmat al veure que més de 500 mil arrelats americans y més d' un milió d' estacas compradas com á *Rupestris Lot* res tenen de tal, sols lo nom qu' els doná son venedor. ¡Alerta viticultors! Ab vostre afany de comprar barato plantas americanas sens conèixerlas, ni poder garantir sa procedencia, crech comenséu el nou edifici que podria ser vostra prosperitat, complertament al revés ó sobre falsos fonaments. En aquest pas reculliréu avans que vi, disgustos, y gastos sense profit. Las estacas americanas destinadas á criaderos ó vinya deuen tenir sempre com mínimum 50 centímetres y en las pendents secanas ó rocallosas com lo Priorat, han de tenir de 60 á 70 centímetres ja per' evitar los efectes de la sequedat plantantlos á major fondaria, ja per poderlos empeltar en l' últim entrenú de la sobredita estaca en lloch del nou brot que sempre es de entrenusos immediats ó corcóreos y que sempre resultan empeltadas desastrosas. Aixó son altrás economías mal entesas dels viticultors egoístas ó ignorants.

Per' assegurar l' éxit de las plantacions convé fer alguns anàlisis de terra del subsol dels terrenos que 's desitjin reconstituir pera saber la planta qu' exigeixin, visitar vivers acreditats pera provehirse y presenciar la preparació d' envíos; aquets serán gastos ben aprofitats y més si se fan las compras en col·lectivitats. Plantant bé y ab coneixement de causa, aviat será un fet la reconstitució y regeneració d' aquelles bellas alegrías de las comarcas vitícoles, del contrari á la emigració succehirán la miseria dels habitants y un pilot de runas en las casas y cellers.

Avuy la selecció de las bonas plantas americanas está feta, després de perfidiosos estudis y experiencias, no obstant es susceptible de millorar-se en alguns casos. També s' ha fet de moda la plantació del *Rupestris Lot*, que ab tot y ser bó, en los seus terrenos, portará molts desenganys per destinarse'l en tots sense excepció y se l' empelta ab totas las castas europeas també sense distinció; y li falta molt pera reunir tantas y tan bellas condicions; donchs no hi ha planta d' omnimoda adaptació y afinitat ab los seus corregeneradors los ceps europeos.

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS

GRANS VIVERS DEL PANADÉS. Empelts, arrelats y estacas.

Sant Sadurní de Noya. — MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

MIR, ROMEU
y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envían los catálogos y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

Los nous híbrids americans com purs son las *Riparias* per *Rupestris* núms. 3.306 y 3.309 de Mr. Couderc y el número 101re de Millardet nos han obert (ab la experiencia) un gran horitzó á la nova viticultura, puig que ab tot y conservant sas primitivas excel·lencias d' inmunitat á la *filoxera*, resisteixen en alt grau lo carbonat de cals dels terrenos ademés de tenir gran desentrotllo, una inmensa afinitat del patró ab lo seu empelt, puig per mí eixa es la ventatja més estimable de tals híbrids, que no dubto extendrán las plantacions tant més se coneguin sos mérits. Tením molts terrenos difícils á reconstituhir y pocas plantas per ells á escullir.

F. CASELLAS.

Barcelona 15 de Septiembre de 1897.

VARIETATS.

LO VI DEL BRUCH.

Patria!....

I.

Quand penja del xarel·lo,
quand penja del sumoll,
llavors es un rosari
qu' esgrana 'l llavi á doll
per dir al Deu dels pobles
ab fé y dolsor de coll....

— Si may la patria 'ns crida, ab trabuch,
encengui nostra sanch, lo vi del Bruch!..

II.

Allí á la septembrada,
quand canta dins del trull,
'ns compta las cent gestas
de nostre patri orgull:
lo siti de Gerona,
la fetxa de son bull....

— Si may la patria 'ns crida, ab trabuch,
encengui nostra sanch, lo vi del Bruch!..

LA HORTICOLA DE JOSEPH VIVES (avans J. Gelabert y C.^a)
de JOSEPH VIVES (avans J. Gelabert y C.^a)
Etablissement d' arboricultura, situat á la carretera de Cornellá á Sant Joan Despi, 10 mojadass en cultiu, poguent aquí 'ls clients escullir totas las varietats de vegetals en fruyters d' adorno y demés perteneixent á la industria hortícola.
Correspondencia: Sant Feiu de Llobregat á Sant Joan Despi (provincia de Barcelona.)

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y heridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las heridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpessa, 11 y 12. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES
per D. JOSEPH BAYER
Quedant poch exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferents vegades anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desistint son autor realisar en breu plaso los que li quedant, ha resolt fer una rebaxa del 20 per 100 per tots los suscriptors á L' Art del Pagés que passin á recullir dita obra en lo *Consultori-mostrari agrícola*. Primpessa, 12, entressol, còntantshi solament 6 pessetas los dos tomos.

III.

Quand raja la porrona
la vetlla de Tots Sants
bullint dins nostras venas
'ns fa bons catalans,
cridantrnos ben desperta...
¡Sou nets d'aquells gegants!....
— Si may la patria 'ns crida, ab trabuch,
encengui nostra sanch, lo vi del Bruch!..

IV.

Es ell, la nostra herencia
es ell, nostre profit;
al cap li dona somnis
al cor son brau dalit
y á Deu la llar y patria
l' amor més decidit.....
— Si may la patria 'ns crida, ab trabuch,
encengui nostra sanch, lo vi del Bruch!..
EMILI PASCUAL AMIGÓ.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Diputació Provincial de Zamora.

Aquesta Corporació ha prés una iniciativa molt lloable relacionada ab la repoblació del arbrat.

Pera portar á la práctica dit pensament, ha acordat sollicitar del Govern plansóns d' alguns arbres ab destí á las carreteras subvencionadas, obligant als caminers á la plantació y conservació dels arbres.

Indica además dita Corporació que convindria reformar el reglament de subvencions afeginthi alguns preceptes encaminats á obligar als pobles, á quins se concedesca subvenció, á plantar primer y conservar després arbres en tot el terme municipal que la carretera ocupi.

Ab aquets medis de foment — diu la Diputació Provincial de Zamora — podrian alternar altres, consistents en un premi ó rebaixa en los atrassos del contingent provincial als municipis que justifiquessin cadany haber plantat determinat número d' arbres y atés á sa conservació.

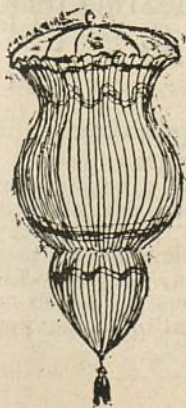
La iniciativa de la Diputació Provincial de Zamora deuría tenir imitadors en altres parts, y no es á Catalunya ahont menos falta fa.

Estació Ampelográfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPALTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPALTADORS la primera creada en Espanya.

S' ha publicat el Catàlech n.º 12, el qual se remeterá á qui 'l demani.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

FABRICA DE FANALS DE PAPER

GLOBOS AEROSTÁTICHS, VENTALLS Y ESPANTAMOSCAS
de A. MILLAT

Successor de A. BOSCH.

Carrer del Bou de la Plassa Nova, 13. - BARCELONA.

Se venen gots de vidre de tots colors per il·luminacions ab sos corresponents velots de cera en lloch del oli, per ser més net y més económic, y cadeneta pera penjarlos. — Serpentinass y paperets retallats de varios colors pera professons y festas.

NOTA. — Aquesta casa está encarregada de cobrar las anyadas de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don
Anton Ubach Soler
PROPIETARI.
TARRASSA.

Figueras.

La regió ampurdanesa se trova en la actualitat en plena verema. A no haber sigut la perfidiosa seca que sufrí el pays, sobre tot en la primavera y principis del estiu, haguera omplert las aspiracions dels viticultors; desgraciadament s' han deixat sentir los efectes de dita seca, y els resultats per la qualitat y per la quantitat no han correspost á lo que era d' esperar. Los preus dels rahims han recorregut la escala compresa desde 11 pessetas fins á 22 la carga de 3 quintás, segons la comarca d' ahont procedia, y, com es consegüent, segons sa graduació alcohólica.

A Rosas, una casa de Suissa ha verificat grans compres, y á Llansá y altrás poblacions també s' han presentat alguns estrangers sollicitant la compra dels seus privilegiats productes. Desde l' any passat s' observa que s' han destinat al cultiu de la vinya no pochs terrenos que habían permanescut abandonats desde la invasió filoxérica y cada día, com es natural, apareix d' un modo més marcat la repoblació dels antichs terrenos qu' estaban afectes al indicat cultiu.

26 Septiembre 1897.

Montblanch.

La cullita de vi ha sigut petita: la *filoxera* avansa á tró de diable per los xamosos vinyats d' aquesta Conca. Aixó fa que per tot s' oheixin solzament queixas y planys, que en part haguera estalviat una major previsió, tirantse ab temps al replanteig, y un bon tros més d' esperit de vehinatge, si aqueixas bonas qualitats haguessen existit. Llur mancansa y també la rapidesa ab que s' ha extés la plaga ha fet més espantadors sos efectes: que d' altra banda son també més sentits perque 'l cultiu de la vinya no 's pot substituir ab altres, perque 'ls anys anteriors que 'l preu del vi ha anat devallant (are mateix prou ne quedan encara á Montblanch unas quinze mil cargas del any passat casi invendívolas si no es per fondre) han aixugat lo cabal del pagés, y també perque tota mena de gent s' ha creat en eixa, com en altrás comarcas, algunas necessitats que avans no ho eran.

Lo apropament, donchs, de la miseria, fomentant la poca amor á la llar, que es un dels pitjors mals de la actual societat, va fent allunyar de nostra vila y altres pobles d' eixa afrau moltes families que menos mal si no van, als pochs mesos d' éxits de llur casa y perdut lo sentit práctic y las cualitats morals que sa sombra 'ls donava, á aumentar lo munt esma-perdut y forsosament vagarós de las ciutats, en quin naixen y creixen, com en bon terror, tota mena d' odis y de somnis.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL-LO sobre riparia Gloria y rupestres Martin, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.

Informarán en la Administració de *L' Art del Pagés*, Pimpcesa, 11 y 12, Barcelona.

CEPS AMERICANS
de totas classes.
Dirigirse á JOSEPH TALÓ Y C.
RUBÍ

VALLS GERMANS ENGINYERS CONSTRUCTORS.**TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.***Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.*

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petitas y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Máquinas de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:**VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.**

Teléfono núm. 595.

Sant Sadurní de Noya.

Los rahims s' han pagat á molt bons preus.

S' han fet tranzaccions á 20, 21, 23 y 25 pessetas carga de 166 kilos.

L' aspecte de las vinyas era enlluernador. En algunas de quatre y cinch anys d' empelt s' hi calculaba una cullita que no baixá de 120 cargas per hectárea. Es per demés dir, que á no sobrevenir res de nou, dintre dos ó tres anys ja no 'ns recordarém de la *filoxera*.

Fira de Camprodon.

En los días 15 y 16 del corrent, la vila de Camprodon celebrarà sa fira anyal de bestiar. Las comoditats que ofereix la població, la gran riquesa pecuaria de la comarca que afluix á dita fira y la facilitat de transportar el bestiar per una curta y hermosa carretera al ferro-carril de Sant Joan de las Abadesas, son circumstancias abonadas pera que hi concurreixin numerosos compradors, fentse importantíssimas tranzaccions.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar.—Badells per carn, de 7 á 7'25 rals carnicera.—Id. per recriar, segueix la demanda y 's pagan cars perque las pasturas son bonicas y convenen fems pera sembrar. — Porchs grassos, de 6'50 á 7 rals carnicera.

Grans.—Fasols manresans, de 28 á 32 pessetas quartera.—Idem de avellana, de 30 á 31 id. — Blatdemoro, de 12'50 á 13 id. — Llovins, á 9 id. — Sigrans, de 22 á 23 id. — Nous, de 12 á 14 pessetas hectólitre.—Castanyas, á 8, 9 y 10 id. — P.

6 Octubre 1897.

Ceps americans.

La proba de que s' acosta la nova temporada d' empendre la campanya de replantació de las vinyas europeas mortas per la filoxera, per medi dels ceps americans, es que alguns establiments que se dedican á la venda de sarments y arrelats han comensat de circular los prospectes y notas de preus de sas respectivas casas. En general, aquestos han variat poch y son semblants als del any passat; notantse, no obstant, en alguns d' ells, la tendencia á propagar las plantas que novament han sigut preconizadas com á millors y anar segregant aquellas que la experiencia ha descartat com á no tan bonas y també l' augment de planta empeltada ab varietats del pays y alguna de nova; segons pot deduirse dels catálechs de la Estació Ampelogràfica Catalana de Tarrassa, de D. Leopoldo Rius de Gelida y dels Srs. Mir y Romeu de Sant Sadurní de Noya, de quins viviers n' hem rebut, fins al present número de L' ART DEL PAGÉS, y per aixó son los únics que citém.

CEPS AMERICANS.

Hibrits europeo-americanos

Hibrits américo-americanos pera la replantació
de la vinya en tota mena de terras.

Isidro ALMIRALL.

Sant Sadurní de Noya.

Ayuntamiento de Madrid

● ● ● **FÁBRICA DE VIDRIERÍA** ● ● ●
ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.

— 3 — DE JOAN VILELLA Y COMP.^A

Fábrica á S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despall: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª—Barcelona.
Aquesta fábrica s' ha montat pera provehir los envases que necessitan las fábricas de productos químicos, com son bombonas y altres grans envases pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envases de vins en botellins-tipsos jerezanos, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de b'nditas, gaseosas y cervesas y per los propietaris de manantials pera las sevas ayguas medicinals.—La casa envia dibulxos y preus á las personas que ho solliciten. ~~~~~ FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS. ~~~~~

FÁBRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.^a

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comers, 43, entressol, Barcelona.

Calendari del Pagés.

L' Institut agrícola-català de Sant Isidro acaba de publicar son *Calendari del Pagés* pera 1898, corresponent al any 43 de sa publicació.

Si fa ó no fa, ve á ser un simil als d' aquestos últims anys, segons pot judicarse per lo sumari següent:

Pas de la lluna per lo meridià, per *F. P. de N.*—Firas, mercats y festas majors.—Judici del any, per *Joaquim Roig*.—Santorat y horas de sortida y posta de la lluna, per *F. P. de N.*—Lo Senyor Rector, per *Bonaventura Ribas*, pbr.—Calendari del pagés, per *F. Ferran*.—Viti-vinicultura, per *Francisco X. Tobella*.—La vinya ampurdanesa, per *Gregori Artizá*.—Los fems y los adobs quimichs, per *Mariano Capdevila y Pujol*.—Terras de conreu, per *V.*—Missió providencial de la filoxera, per *G. J. de Guillen-Garcia*.—Las ventalljas de l' apicultura moderna, per *E. de Mercader-Belloc*.—Química agrícola, per *Frederich Trémols*.—Medicina y cirugía rural, per *Joseph Anfruns*.—Catalans il·lustres, per *Joseph Fiter é Inglés*.—La d' ahir y la d' avuy, per *Dolors Moncerdá de Maciá*.—L' hereu y ¿Que cantan las mares?..., per *Emili Pascual y Amigó*.

Aqueix calendari s' ha posat á la venda en los llochs de costúm.

Agricultura y Zootecnia.

S' ha publicat el quadern 94 de tan important obra que edita la casa de don Joan Romá, redactada per l' enginyer D. Joaquim Ribera.

La casa Alesan.

Aquesia antiga y acreditada casa dels Srs. Alesan, fabricants d' adobs pera las terras, nos ha remés una carta-circular ab nota de preus dels principals adobs que elabora pera la present temporada ó sigan pera cereals, vinya, llegums y hortalissas.

Adobs minerals.

Ab el títol de *Instrucciones prácticas sobre el empleo de los abonos minerales al alcance de todos los agricultores*, hem rebut un opúscul publicat per D. Joseph Nubiola, propietari-agricultor.

Agrahim son envió y desitjariam poder sovint donar noticia d' escrits d' aquesta mena, que venen á popularisar l' empleo dels adobs minerals, comensats á propagar d' uns quants anys ensá entre nosaltres.

Curació sense medicinas.

Terminat aquet bonich escrit de nostre bon colaborador é infatigable ornitólech, D. Miquel Cuní y Martorell, debém fer constar algunas erradas que s' han comés durant el curs de la sua publicació, assaber:

En la plana 201, ratlla 19, diu *sembravan* en lloch de *sembrären*.

En la plana 237, ratlla 27, diu *Calashus* y deu dir *Calathus*.

En la plana 250, las ratllas 19, 21, 24 y 25 diuen respectivament: *gindidium*, *Chrishmum*, *cuvieri* y *Maetra*, debent dir: *gingidium*, *Chritmmum*, *Cuvieri* y *Macra*.

En la plana 280, ratlla 26, diu *pigmaens* en lloch de *pigeus* y en la ratlla 35 de la mateixa plana hi falta una *L.* després de la paraula *granella*.

IMPREMTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORES DE L' ART DEL PAGÉS
La Administració d' aqueix periódich recorda als seus abonats que están en descubert, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament á la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpcesa, n.º 11, Barcelona.

CEPS AMERICANS
PER VENDRE.
LOTS y GUIRAUD.
Primpcesa, 12, entr.º

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifases, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropestias, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del **Linimento Boyer-Michel** en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid